

Onddoak aldarrikapenak balira

Miren Azkarate
Badiola

Mendiz inguratutako herri batean bizitzeak azkenean mendia maitatzera eraman nau. Tira, horrek eta nire bi lagunek: Xerpak eta Erbiak. Haiekin as- tean behin gutxienez mendi buelta txi- kiak ematen baititut urte pare batetik gaur arte. Denari atera behar omen zaio bere alde ona eta nik oraingo ho- netan mendia deskubritu izana esker- tu behar diot pasatu dugun “mundu mailako pandemiari”. Gure agintari- ek bi orduko ateraldiak baimendu zizki- gutenean hasi nintzen eta orain ezin dut inondik inora ohitura hau albo ba- tera utzi.

Esan daiteke maiz ibiltzen naizela inguruetan eta nahiko ongi ezagutzen ditudala etxe ondoan ditudan zenbait txoko. Bai behintzat jakiteraino zenbat jende dabilen normalean bertatik. Eta badira garai batzuk nabaritzen dena jende gehiago ibiltzen dela; neguan elurra egiten duenean, esaterako, eta batez ere udazkenean. Bueno, udazke- nean ez, barkatu, onddo garaian. Apar- kalekuak hutsak egotetik, Mister Be- an-en autoa ere kabituko ez litzatekeen egunak dira hauek. Horre- la, errepide bazterrak eta edozerk ba- lio du autoa uzteko onddo bila doaze- nentzat. Sikiera, autoak, karabanak eta

furgonetak partekatuko balituzkete... Onddoen osasunarengatik bada ere, ezta?

Izugarria da egunotan ikusten ari naizena, zur eta lur uzten nauten iru- diak dira, benetan. Ez naiz ni izango norberaren afizio eta aisia zein izan behar den erabakiko duena. Eta ez naiz kexatzen den horietakoa onddoak opari jasotzen dituenen; esan bezala, alde ona ikusten ere badakit. Baina ho- rrelako jendetza mugituko balitz herri honetan pentsioen alde, edo etxegabe- tzeen aurka, edo maionesaren prezioa- ren igoeragatik... Beste kuku batek jo- ko liguke Euskal Herrian! •

Ikastolen alde

Antton Izagirre

Garai nahasiak eta gatazkatsuak bizi ditu irakaskuntzaren mun- duak Euskal Herrian. Hori aitor- tzea ez da gauza berria, izan ere, noiz ez da egon irakaskuntza sistema jo- puntuan gure lurraldearen luze-zabalean. Garbi dago gure gizarteak irakaskuntza- ri funtzio anitzak aitortzen dizkiola eta badirudi zenbaitetan han eta hemen sor- tzen diren arazo, gabezia, ezintasun eta gatazka sozial, politiko, kultural askoren erantzukizuna eskola bidezko heziketan jartzen dugula. Euskal hezkuntza sistemaren adar na- gusietakoa osatzen duten ikastolek ere erronka hori dute. Historikoki funtzio ai- tzindaria bete izan dute Euskal Herriari nazio gisa dagokion hezkuntza sistema propio, euskalduna defendatu eta eraiki- tzeko eginkizunean eta gaur egun ere funtzio bera dagokie. Eginkizun horretan

izan dituzten eta aurkitzen ari diren ozto- poak, trabak eta erasoak ez dira gutxi, bai frantses eta espainiar estatuen aldetik, bai lurralde desberdinetako administra- zioen aldetik. Azkenaldi honetan ere ikusten ari gara, administrazioak ezartzen dizkien oztopo- ekin batera, badirela eskuin kutsuko eta ezker usteko sektoreak, ikastola kontzep- tu modura, proiektu, erakunde edo mugi- mendu modura desagerrarazteko jokoan ari direnak. Ez dira falta komunikabidee- tan edo sare sozialetan haien desagertzea irudikatzen dituzten iritziak eta egitas- moak. Ez dute sekula izan erraz baina orain bi- zi dituzten eta datozen garaiak ere ez dira errazak izango. Banaketa administratibo- ak ezarritako lege, dekretu edo debekuen bidez irakaskuntza arautuaren muga zu- rrunetan kateaturik, historikoki eraiki-

tzen joan diren ezaugarriak –euskaldun- tzeko murgiltze eredua, Euskal Curriculu- ma, autonomia, nazio mailako antolake- ta–, Euskal Herria erreferente duen eredu propioa eraikitzeke egindako apustua za- puzteko ahaleginetan ari diren asmo eta iritzi korronteak ez dira gutxi. Horren aurrean, garai batzuetan ikasto- len mugimenduak izan duen kemena apaldua, indarge eta kikildua dagoelako- an nago. Dagoeneko, ez da gutxi, baina ez da nahikoa Kilometroak, Herri Urrats edo Nafarroa Oinezaren jendetza biltzea. Bada garaia, Euskal Eskola Nazionalaren eta Euskal Hezkuntza Burujabearen zutabee- tako bat izan behar duen ikastola, kon- tzeptu gisa, proiektu, sare eta mugimen- du modura lehen lerrora ekarri eta “Ikastolak aurrera” aldarrikatzeko. Bada garaia. •